

Referat fra Raili Molins foredrag om mentalbeskrivelse av hund med spesiell vekt på lapphundrasene (referent Else Helene Feet)

På Norsk lapphundklubbs utstilling på Biristrand hadde klubben vært så heldig å få Raili Molins til å holde foredrag om mentalbeskrivelse av hund (MH). Raili har lang erfaring med dette både som test/prøveleder og som funksjonær.

Fra Svensk brukshundklubbs hjemmeside: ”*Mentalbeskrivning Hund (MH) beskriver de beteenden som, genom forskning, visat sig vara starkt ärftliga. Under ett MH går hund och ägare igenom en bana med olika moment där dessa beteenden dokumenteras.*”

Innledningsvis beskrev Raili at hun syntes MH var et bra verktøy i avl ved at man bevisst kan velge å avle på individer som kompletterer hverandres mentale egenskaper. Videre sa hun at det var en god måte å bli kjent med sin hund og dens reaksjonsmønstre på.

Raili gikk deretter gjennom hvert moment i MH (for en mer utfyllende beskrivelse av MH-momentene vises det til NKKs hjemmesider under [aktiviteter/jakt- og brukshundprøver/regler og retningslinjer](#) eller til Svensk brukshundklubbs hjemmeside www.sbk.nu og Hundars mentalitet).

Moment nr. 1 er **kontaktvillighet** og beskriver hundens evne til ta kontakt og besvare kontakt fra ukjente mennesker. Her mente Raili at en ønskelig oppførsel for en lapphund er at den møter fremmede på en vennlig og glad måte.

Moment nr. 2 er **lek**. Hensikten med dette er å beskrive hundens reksjoner i forbindelse med lek med gjenstand og å beskrive om hunden vil ha drakamp med testlederen.

Moment nr. 3 er **forfølge og gripe**. Hensikt med momentet er å beskrive hundens lyst til å forfølge en bevegelig gjenstand (bytte) og gripe dette.

Moment nr. 4 beskriver **aktivitetsnivå** når fører og testleder er passive. Hensikt med momentet er å beskrive hundens reaksjoner i en situasjon hvor forventet aktivitet uteblir. Her er det ønskelig at hunden etter hvert som den erfarer at det ikke skjer noe roer seg ned og slapper av (i motsetning til å begynne å aktivisere seg selv for eksempel gjennom pipe, grave, bjeffe osv.)

Moment nr. 5 er **avstandslek**. Hensikt med dette momentet er å beskrive hundens evne/ønske til aktivitet/samarbeid med fremmed person på avstand fra fører. Her beskrev Raili at dette var et moment som ”engasjerte” de hundene med mye kamplyst (som oftest ikke lapphunder).

Moment nr. 6 er **overraskelse** og tester hundens evne til å handle i en overraskende situasjon der den ikke er engasjert i en annen handling. Her ”trekkes” en kjeledress raskt opp ca. 3 meter unna hunden og så beskrives det hvor raskt hunden kommer over forskrekkelsen og hvor mye hjelp den trenger av føreren for å komme over forskrekkelsen. Her er det ønskelig at hunden ”kommer over” forskrekkelsen, men også at den ikke er for nysgjerrig og pågående i en slik situasjon.

Moment nr. 7 er **lydfølsomhet** og beskriver hundens reaksjoner i forbindelse med overraskende lyd. Her lages det ”skrammel” med en kjetting og to gryteløkk som trekkes over en bølgeblikkplate. Her observeres de samme reaksjonene hos hunden som under moment nr. 6.

Moment nr. 8 er **spøkelse**. Hensikt med momentet er å beskrive hundens reaksjon overfor truende bevegelige objekter som langsomt nærmer seg. Her er to funksjonærer utkledd som spøkelse og nærmer seg hunden på en ”underlig” måte. De bør også være plassert slik at hunden ikke kan lukte seg til at det er mennesker. Her beskrives det hvordan hunden følger de to spøkelsene og hvordan den tar kontakt med dem begge.

Moment nr. 9 er **lek 2** og her er hensikten å beskrive om hundens reaksjoner når den inviteres til lek med en ny gjenstand har endret seg siden momentet nr. 2 lek.

Moment nr. 10 er **skudd**. Hensikten er å beskrive hundens reaksjon i forbindelse med skuddløsning. Hunden prøves i så vel aktivitet (lek) som i passivitet.

Avslutningsvis diskuterte forsamlingen hvilke egenskaper som er ønskelig hos lapphundrasene. Det var enighet om at henholdsvis Svensk lapphundklubb og Finsk lapphundklubb var de som måtte komme opp med ønskelige MH-egenskaper for lapphundrasene. Allikevel var det enighet om at lapphundene skulle være en moderat brukshund, og med egenskaper som tillot hunden å tenke og vurdere underveis. Videre var det enighet om at selv om lapphundene kunne være ”førermyke”, så skulle de være modige. Det er også ønskelig med lapphunder med ”av-og-på knapp”.

Møtedeltagerne oppfordret tilslutt styret om følgende:

- Kontakte Svensk og Finsk lapphundklubb for å undersøke om eventuelt arbeid med utarbeide en beskrivelse av ønskelige MH-egenskaper hos lapphundene.
- Vurdere muligheten for at klubben kan tilrettelegge for MH-beskrivelse av norske lapphunder for eksempel gjennom å arrangere prøver.

Takk til Raili og arrangørene for et interessant foredrag!